Bijdrage VVD Steenwijkerland Perspectiefnota 2019

We zitten al weer bij de laatste raadsvergadering voor de zomervakantie. De komende weken zullen veel mensen weer op vakantie gaan, andere plaatsen bezoeken, wellicht andere landen, landschappen, culturen. Genieten van een welverdiende vakantie.

Maar herkent u dan het gevoel van thuiskomen? Dat je je eigen omgeving dan nog weer even extra waardeert? Onze gemeente met haar mooie natuur, haar betrokken inwoners en vele activiteiten. Een gemeente waar mensen nog veilig kunnen wonen met weinig criminaliteit, waar je kinderen over het algemeen op de fiets naar school kunnen in plaats van met een schoolbus, waar gezondheidszorg binnen een half uur rijden bereikbaar is, waar werkgelegenheid is en waar wegen goed berijdbaar zijn.

Onze gemeente Steenwijkerland: een gemeente waar we zuinig op moeten zijn, vindt de VVD-fractie. Een gemeente die een sterke samenleving moet houden met een sterke economie en een sterke ontwikkelpositie in de regio. Zodat iedereen mee kan doen in Steenwijkerland en dat we houden en liever nog versterken waar we al trots op kunnen zijn!

Met dit doel voor ogen hebben we als VVD vorig jaar mede een coalitieakkoord ondertekend, ambities uitgesproken, een college geformeerd.
Met dit doel voor ogen is het college aan de slag gegaan en beschouwen we nu na het eerste collegejaar hoe dit gegaan is en welk perspectief we voor het komende jaar zien.

Hoe is het eerste jaar verlopen? In ons coalitieakkoord hebben we direct op de eerste pagina de vier leidende begrippen genoemd van het akkoord: inwonersparticipatie, verbinding, een faciliterende overheid en resultaat.

Hoe is het met die vier leidende begrippen gegaan?

Inwonersparticipatie
Als we kijken naar inwonersparticipatie dan zijn we op vele plekken hiermee aan de slag gegaan; in de kunst en cultuur sector, de gebiedsgerichte aanpak Giethoorn, de aanpak rondom de Human Capital Agenda, de ontwikkeling van de visie op recreatie & toerisme, de samenwerking rondom IHP , het project Ryan etc. Vele projecten waar gestreefd wordt naar ruime participatie van inwoners, ondernemers en belanghebbenden. Een streven naar plannen en visies die gedragen worden door de samenleving, die goed uitvoerbaar zijn, waar een groot draagvlak voor is. Gaat dit allemaal altijd perfect? Nee, het is duidelijk een lerend traject waar we in zitten. Dit kost tijd, ervaren, evalueren en bijsturen. Maar het college loopt er niet voor weg. De diverse projecten laten zien dat we er vol in stappen, dat het geen loze kreten zijn in een coalitieakkoord, maar dat er ook daadwerkelijk uitvoering aan gegeven wordt met de verwachting en het vertrouwen dat dit lerend proces de goede stappen zijn naar een samenleving waar inwoners en ondernemers meer zeggenschap krijgen over de eigen omgeving.

Verbinding
Vanuit het coalitieakkoord hebben we aangegeven dat we een verbindende houding van het bestuur belangrijk vinden. Door de werking van programma's moet er meer samenhang in de activiteiten ontstaan en beter resultaten bereikt worden. Dat vraagt natuurlijk ook op een aantal vlakken een andere werkwijze in de interne organisatie en haar omgeving. We hebben ook gezien dat dat soms wennen was. Het onverwachts uitvallen van een wethouder heeft dit proces ook op enkele dossiers vertraagd. We zien nu echter een college dat de laatste maanden die verbindende aanpak goed omarmt en beweging op gang heeft weten te krijgen. Verbinding met maatschappelijke organisaties

en verbinding in de regio zijn aspecten die momenteel flinke stappen maken. We hopen en verwachten dat deze verbindende houding zich verder doorontwikkeld, zodat we op dit vlak het komende jaar de vruchten kunnen plukken.

Faciliterende overheid
Een faciliterende overheid hebben we ook als een leidend begrip genoemd. Daar moeten ons inziens het komende jaar nog wel stappen in gemaakt worden om nog beter aan te sluiten op de wensen en behoeften van onze inwoners. Vooral heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, bereikbaarheid van het college en verder inzetten van het "ja, mits….-principe" zijn ons inziens aandachtspunten.

Resultaatgericht
De laatste pijler; resultaatgericht. U bent van de VVD gewend dat wij het van belang vinden dat we resultaatgericht zijn. Wat leveren onze inspanningen uiteindelijk op voor de gemeente Steenwijkerland? Dit college heeft lef getoond door in het collegeprogramma gespecifieerde resultaten te benoemen. Wat de VVD-fractie betreft dienen deze resultaten dan ook jaarlijks terug te komen in de hoofdlijnenrapportage, zodat er goed zicht is op de voortgang.
In de huidige hoofdlijnenrapportage zijn deze resultaten niet benoemd, maar wanneer we dit zelf afzetten tegen de resultaten benoemd in de programmabegroting kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat een aantal zaken op groen staan, terwijl de oranje inkt hier beter zou passen. Want hoe staat het bv met, de productencatalogus voor diensten in de kernen, de jaarlijkse stijging van duurzaam opgewekte elektriciteit, de afname van het restafval, de plannen voor MKB-vriendelijke gemeente, plannen voor jongerenhuisvesting? We denken dat de hoofdlijnenrapportage sterker en duidelijker zal zijn als volgend jaar deze resultaatdoelstellingen hierin worden opgenomen, zodat een realistisch beeld van de stand van zaken ons als raad helpt om de goede keuzes te maken voor het beleid van een volgend jaar.

Financieel
De VVD-fractie vindt het belangrijk dat we verder aan de slag kunnen met de plannen om Steenwijkerland beter en sterker te maken voor haar inwoners en bezoekers. Wanneer we kijken naar de perspectiefnota zien we echter dat we hier nog wel een uitdaging hebben. Vooral de gestegen kosten in de Jeugdhulp maken dat het lastig lijkt te worden om in november een sluitende begroting te hebben voor de komende jaren. Dit terwijl er flinke uitdagingen zijn, zoals de implementatie omgevingswet, verduurzaming en ontwikkelingen in het sociaal domein. We zullen zorgvuldig, maar ook creatief moeten omgaan met de middelen die we hebben.

Het college heeft gelukkig eind vorig jaar al zien aankomen dat het eind dit jaar een lastig verhaal zou worden om de begroting rond te krijgen en heeft hierop pro-actief gereageerd door in een vroeg stadium samen met de interne organisatie te kijken op welke vlakken herprioritering zou kunnen plaatsvinden. Een daadkrachtige stap die bijna 2 miljoen heeft opgeleverd, als alles wordt goedgekeurd. Dit betekent dat hier al veel is ingeleverd. Dank hiervoor ook aan de inspanningen die de ambtenaren hiervoor geleverd hebben.

Jeugdhulp
Als we kijken naar de Jeugdhulp vindt onze fractie het een goede zaak dat er een plan van aanpak is gemaakt om grip te krijgen op de jarenlange stijging van de kosten Jeugdhulp. Inhoudelijk ons inziens een goed plan, echter de resultaten daarvan zijn nauwelijks op geld gezet en in de perspectiefnota zien we dat de eerste financiële effecten pas in 2021 te verwachten zijn en dan nog maar minder dan 1% van de totale kosten. Volgens onze fractie is dit erg voorzichtig ingeschat.

Sterk verhoogde prijs ongewenst
De VVD-fractie vindt het belangrijk dat jeugdhulp wanneer het nodig is, beschikbaar is voor onze jeugd. We vinden het dan ook onwenselijk dat de kosten van bepaalde trajecten met 31,5% fors gestegen zijn. Alleen dit al maakt een verschil van bijna 1 miljoen met vorig jaar, blijkt uit de analyse. Dit terwijl de doorstroom per cliënt lijkt te stagneren. Dit gecombineerd met het feit dat ook in onze gemeente zorgaanbieders zijn die genoteerd staan als zorgaanbieder waar vragen zijn over de hoge winstpercentages. De VVD-fractie roept het college dringend op om dit te onderzoeken en te kijken of onze jeugd wel de kwalitatief en kwantitatief juiste zorg krijgt en tegen de juiste passende tarieven.
Verder roepen we ook het college op om de raad zo spoedig als het mogelijk is te informeren over de eerste financiële effecten van het plan van aanpak, waarbij vooral bij maatregel 3 en 4 de verwachting is dat er snel inzicht kan zijn van de effecten.

Noord West Groep
Mbt het financieel resultaat is tevens positief opvallend dat de NoordWestGroep betere resultaten laat zien dan geprognosticeerd. Dit lijkt geen incidentele zaak, maar door structurele hogere omzet en lagere kosten. We hebben in de begroting veel extra geld voor de NWG begroot voor verwachte negatieve resultaten. Wellicht kan dit na de 2e kwartaalrapportage aangepast worden. Als de huidige lijn doorzet zou er een positief verschil van 600.000 euro zijn. De directeur NWG was zelf erg positief in de recente bijeenkomst in de Meenthe.

Energieloket
De 80.000 euro die is opgenomen voor het energieloket lijkt ons als VVD wat prematuur. Dit is een flinke kostenpost voor activiteiten waarvan niet helder is of en in welke mate die zullen gaan plaatsvinden. Onze fractie ziet hierbij vooral een taak voor de markt weggelegd. Voor de begroting dient er ons inziens eerst een goed plan van aanpak onder te liggen.

Rechtvaardige heffing toeristenbelasting
Verder is onze fractie recentelijk benaderd door de recreatiebranche over vragen rondom de toeristenbelasting, die in 2018 lager was dan in 2017, terwijl de sector landelijk 4% stijging bedbezetting laat zien. Bij er induiken blijkt dat de systematiek van de toeristenbelasting niet éénduidig en consistent is en ook vragen oproept ten aanzien van de forfaitaire aanslagen en inningen. Onze fractie roept het college op om hier vóór de begrotingsronde naar te kijken, aangezien aanscherping van de systematiek positieve financiële consequenties zou kunnen hebben, zonder extra verhoging van de toeristenbelasting per persoon en dus verhoging van lasten voor onze bezoekers. Bovendien zijn wij van mening dat belasting alleen geheven kan worden als het op een eerlijke, rechtvaardige wijze gebeurt.

Tot slot: Gezien het huidige financiele beeld zullen we in de toekomst scherpe keuzes moeten maken. Voor wat betreft de VVD dient dan in ieder geval helder te zijn:

a. Beantwoording van eerder genoemde financiële vragen van onze fractie
b. Op welke wijze dragen ook de gemeenschappelijke regelingen bij aan de bezuinigingsdoelstellingen van alle gemeenten en wat kan het effect zijn voor onze gemeente?
c. Focussen op plannen en ambtelijke inzet op deze focuspunten, uitvoeren wat de ambitie is en niet teveel nieuwe zaken erbij
d. Als we dan de begroting nog niet rond hebben opnieuw kijken naar ambities en kijken of daar keuzes in gemaakt moeten worden, wellicht met het schuiven in de tijd

Dat zijn de keuzes waar wij als VVD-fractie voor staan, want lastenverzwaring voor onze inwoners en bezoekers is op dit moment niet aan de orde.

Voorzitter ik rond af,

Voor ons ligt een perspectiefnota waarbij het college nog aardig wat uit te werken heeft voor de opstelling van een sluitende meerjarenbegroting in november. We liggen op veel terreinen op koers, maar er gebeurt ook veel in Steenwijkerland, dus er is ook nog heel veel te doen voor onze gemeente!
Wij wensen het college veel wijsheid toe en op de constructieve positief-kritische bijdrage van de VVD-fractie kan gerekend worden!

Miriam Slomp-Dekkers
Fractievoorzitter VVD Steenwijkerland
Juni 2019